

2. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1 วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเทพรักษา
“ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การเกษตรก้าวหน้า ยางพาราแก่นจั่น คนมีคุณภาพ”

2.2 ยุทธศาสตร์

องค์การบริหารส่วนตำบลเทพรักษา ได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ ๘ ด้าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการ
2. ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ
3. ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
4. ด้านการพัฒนาสังคม และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
5. ด้านเศรษฐกิจ
6. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
7. ด้านสาธารณสุข
8. ด้านการบริหารจัดการ การพัฒนาบุคลากรและการบริการประชาชน

2.3 เป้าประสงค์

1. พัฒนาเส้นทางคมนาคม การสัญจรไปมาของประชาชน ได้รับความสะดวกรวดเร็ว และปลอดภัย
2. ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเพียงพอและทั่วถึง
3. มีแหล่งน้ำสำหรับพื้นที่การเกษตร
4. ส่งเสริมและการพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข
6. การสงเคราะห์ที่ให้ความช่วยเหลือ ผู้สูงอายุ คนพิการ ด้อยโอกาสเป็นไปอย่างทั่วถึง
7. ประชาชนทุกเพศทุกวัย มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ห่างไกลจากยาเสพติด
8. เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร การผลิตเกษตรอินทรีย์ เกษตรชีวภาพ ลดการใช้สารเคมี
9. ประชาชนมีอาชีพและมีรายได้ที่พอเพียง
10. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่อย่างยั่งยืน
11. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข
12. ประชาชนทุกเพศทุกวัย มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ห่างไกลจากยาเสพติด
13. การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพโดยยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร
14. ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจในบทบาทหน้าที่ เตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

2.4 ตัวชี้วัด

1. ประชาชนที่สัญจรไปมาได้รับความสะดวกรวดเร็ว และปลอดภัย
2. ทุกครัวเรือนมีน้ำประปาอุปโภค บริโภค
3. ทุกครัวเรือนมีไฟฟ้าใช้อย่างทั่วถึง
4. จำนวนหมู่บ้านที่มีไฟฟ้าสาธารณะส่องสว่างทั่วถึง
5. จำนวนหมู่บ้านที่มีเสียงตามสายอย่างทั่วถึง

6. จำนวนจุดที่ตั้งสัญญาณไฟกระพริบพลังงานแสงอาทิตย์อย่างทั่วถึง
7. ลำห้วย ลำคลอง หนองน้ำ อ่างเก็บน้ำ สระน้ำได้รับการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ
8. มีแหล่งกักเก็บน้ำเพิ่มมากขึ้น
9. นักเรียนเกิดพัฒนาการที่ดี ส่งเสริมกิจกรรมและได้รับความรู้เพิ่มขึ้น
10. บริบทศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ความปลอดภัยการเรียนการสอน มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
11. นักเรียนและครูมีพัฒนาการและได้รับความรู้เพิ่มขึ้น
12. ประชาชนมีแหล่งเรียนรู้ที่รับข้อมูลข่าวสาร
13. กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาและอนุรักษ์ ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณี
14. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส
15. ประชาชนได้รับความรู้เพิ่มขึ้น
16. ประชาชนได้รับความรู้ แกไข ป้องกัน อาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มขึ้น
17. ประชาชนสุขภาพแข็งแรง มีสนามกีฬาและอุปกรณ์ออกกำลังกายและท่าंगโยคะเสพติด
18. ประชาชนมีความรักความสามัคคี ชุมชนเข้มแข็ง
19. ความรู้ทางด้านการเกษตรเพื่อส่งเสริมการฝึกอบรมการประกอบอาชีพขยายผลตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
20. ประชาชนได้รับความรู้ ลดภาระค่าใช้จ่าย มีรายได้เพิ่มขึ้น
21. ประชาชนร่วมกันปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในหมู่บ้านให้มีสภาพที่ดีขึ้น
22. ประชาชนมีสุขภาพดีขึ้นโรคระบาดลดลง
23. การปฏิบัติงานของ อบต. มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
24. ประชาชนได้รับการบริการและได้รับแกไขปัญหา
25. ประชาชนได้รับความรู้และมีส่วนร่วมกับทางราชการ

2.5 ค่าเป้าหมาย

1. ประชาชนที่สัญจรไปมาได้รับความสะดวกรวดเร็ว และปลอดภัย ร้อยละ 90 ของจำนวนประชากร
2. ทุกครัวเรือนมีน้ำประปาอุปโภค บริโภค ร้อยละ 100 ของครัวเรือน
3. ทุกครัวเรือนมีไฟฟ้าใช้อย่างทั่วถึง ร้อยละ 100 ของครัวเรือน
4. จำนวนหมู่บ้านที่มีไฟฟ้าสาธารณะส่องสว่างทั่วถึง จำนวน 13 หมู่บ้าน
5. จำนวนหมู่บ้านที่มีเสียงตามสายอย่างทั่วถึง จำนวน 13 หมู่บ้าน
6. จำนวนจุดที่ตั้งสัญญาณไฟกระพริบพลังงานแสงอาทิตย์อย่างทั่วถึง จำนวน 2 จุด
7. ลำห้วย ลำคลอง หนองน้ำ อ่างเก็บน้ำ สระน้ำได้รับการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน 4 สาย
8. มีแหล่งกักเก็บน้ำเพิ่มมากขึ้น จำนวน 1 โครงการ
9. นักเรียนเกิดพัฒนาการที่ดี ส่งเสริมกิจกรรมและได้รับความรู้เพิ่มขึ้น จำนวน 1 ครั้ง / ปี
10. บริบทศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ความปลอดภัยการเรียนการสอน มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น จำนวน 1 ครั้ง / ปี
11. นักเรียนและครูมีพัฒนาการและได้รับความรู้เพิ่มขึ้น จำนวน 1 ครั้ง / ปี
12. ประชาชนมีแหล่งเรียนรู้ที่รับข้อมูลข่าวสาร จำนวน 1 ครั้ง / ปี

- / ปี
13. กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาและอนุรักษ์ ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณี จำนวน 1 ครั้ง
14. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส จำนวน 1 ครั้ง / ปี
15. ประชาชนได้รับความรู้เพิ่มขึ้น จำนวน 1 ครั้ง / ปี
16. ประชาชนได้รับความรู้ แก้ไข ป้องกัน อาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มขึ้น จำนวน 1 ครั้ง / ปี
17. ประชาชนสุขภาพแข็งแรง มีสนามกีฬาและอุปกรณ์ออกกำลังกายและท่าออกกำลังกาย จำนวน 1 ครั้ง / ปี
18. ประชาชนมีความรักความสามัคคี ชุมชนเข้มแข็ง จำนวน 1 ครั้ง / ปี
19. ความรู้ทางด้านการเกษตรเพื่อส่งเสริมการฝึกอบรมการประกอบอาชีพขยายผลตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 1 ครั้ง / ปี
20. ประชาชนได้รับความรู้ ลดภาระค่าใช้จ่าย มีรายได้เพิ่มขึ้น จำนวน 1 ครั้ง / ปี
21. ประชาชนร่วมกันปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในหมู่บ้านให้มีสภาพที่ดีขึ้น จำนวน 1 ครั้ง / ปี
22. ประชาชนมีสุขภาพดีขึ้นโรคระบาดลดลง ร้อยละ 80 ของประชาชนมีสุขภาพดี
23. การปฏิบัติงานของ อบต.มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น จำนวน 1 ครั้ง / ปี
24. ประชาชนได้รับการบริการและได้รับแก้ไขปัญหา จำนวน 1 ครั้ง / ปี
25. ประชาชนได้รับความรู้และมีส่วนร่วมกับทางราชการ จำนวน 1 ครั้ง / ปี

2.6 กลยุทธ์

1. จัดหาบริการพื้นฐานที่จำเป็นแก่การดำเนินชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน
2. ขยายการบริการด้านสาธารณูปโภค ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ให้ทั่วถึง
3. การขุดลอกลำห้วย ลำคลอง การขุด สระน้ำ กักเก็บน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร
4. การดำเนินงานในการก่อสร้างคลองส่งน้ำเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ทุกครัวเรือน มีน้ำสำหรับอุปโภค บริโภค
5. การสนับสนุนแผนงานการศึกษาของโรงเรียนในพื้นที่
6. ดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาระดับก่อนวัยเรียน
7. ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ของชุมชนดำเนินการเกี่ยวกับที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
8. การส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น
9. การดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมทาสานา
10. พัฒนาคน ชุมชน และสังคม ด้านการศึกษา การกีฬา สาธารณสุข พัฒนาเด็ก เยาวชน สตรี ตลอดจนการสังคมสงเคราะห์ ผู้สูงอายุ คนพิการ งานพัฒนาคุณภาพชีวิต งานฝึกอบรมประชาชน
11. การรักษาความสงบเรียบร้อยของชุมชน ลดอาชญากรรมและการแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อให้เป็นเมืองที่น่าอยู่
12. พัฒนาสวนสาธารณะสนามกีฬาให้พอเพียง

13. ปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเกื้อกูลกันและส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างความสมานฉันท์สามัคคีภายในชุมชน และอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของชุมชน
14. ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์
15. พัฒนาฝีมือในการประกอบอาชีพของประชาชนโดยการฝึกอาชีพการพาณิชย์ การค้า การบริการต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาการว่างงาน การท่องเที่ยว
16. การส่งเสริมการอนุรักษ์ดินและน้ำปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนตระหนักถึงคุณค่า และมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาน้ำเสีย มลภาวะ และสภาพแวดล้อมต่างๆ
17. รณรงค์ให้ประชาชนปลูกต้นไม้และดูแลให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสม
18. การส่งเสริมสุขภาพทุกกลุ่มอายุโดยเน้นการออกกำลังกายและการคุ้มครองผู้บริโภค
19. การควบคุมและป้องกันการระบาดของโรคติดต่อที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
20. การส่งเสริมการรักษาพยาบาลโดยการแพทย์การใช้สมุนไพรไทยอย่างทั่วถึง
21. การเสริมสร้างสุขภาพแบบองค์รวม
22. ส่งเสริมการกำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่
23. การฝึกอบรมให้ความรู้บุคลากร คณะ ผู้บริหาร สมาชิก พนักงานส่วนตำบล และลูกจ้างในการปฏิบัติงาน
24. การจัดโครงการ อบรม.เคลื่อนที่
25. เสริมสร้างความรู้และจิตสำนึกการมีส่วนร่วมของประชาชน และชุมชนในตำบล อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิอำนาจหน้าที่ การเมืองการปกครอง และระเบียบกฎหมายใหม่ๆที่เกี่ยวข้อง
26. พัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้ และระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

2.7 จุดยืนของทางยุทธศาสตร์

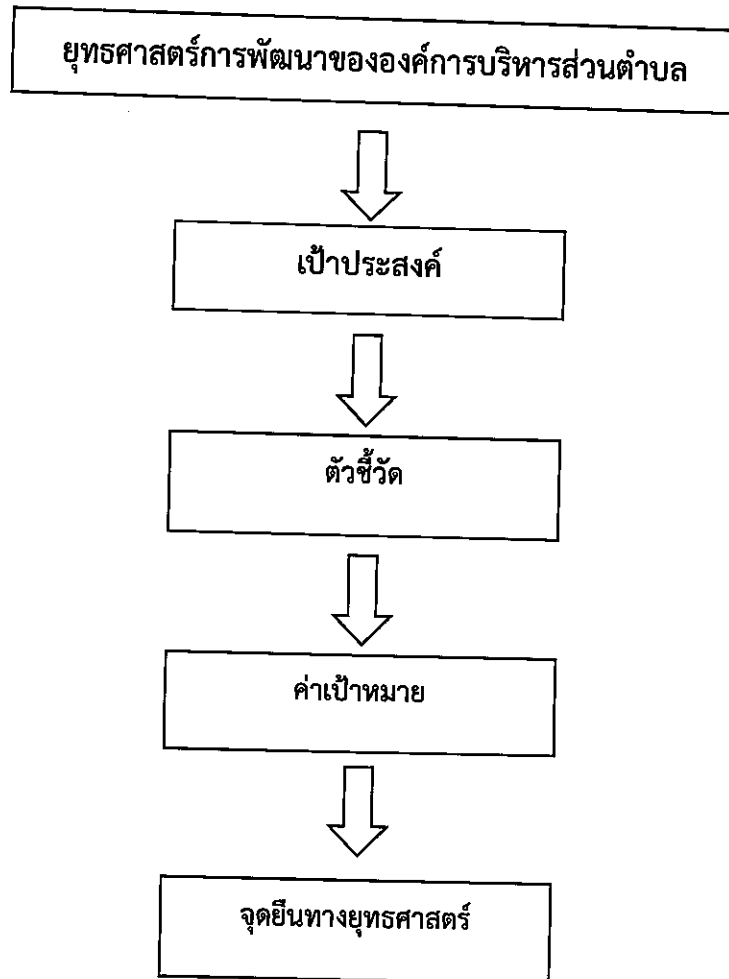
จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพรักษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน และศักยภาพ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพรักษา

จึงกำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพรักษา ไว้ใน 3 ประเด็น คือ

จุดยืนทางยุทธศาสตร์	กรอบแนวคิด	แนวทางพัฒนา
การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและดูแลสิ่งแวดล้อม	บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่อย่างยั่งยืน	การส่งเสริมการอนุรักษ์ดินและน้ำปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนตระหนักถึงคุณค่า และมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหา น้ำเสีย มลภาวะ และสภาพแวดล้อมต่างๆ
การพัฒนาการเกษตร	เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร การผลิตเกษตรอินทรีย์ เกษตรชีวภาพ ลดการใช้สารเคมี	อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพปลูกยางพาราเพื่อเพิ่มผลผลิตควบคู่กับส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์
การพัฒนาคน	ประชาชนมีแหล่งเรียนรู้ที่รับข้อมูลข่าวสารประชาชนมีสุขภาพดีขึ้นโรคระบาดลดลง	นักเรียนเกิดพัฒนาการที่ดี ส่งเสริมกิจกรรมและได้รับความรู้เพิ่มขึ้นและส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กสตรี คนชรา คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส

2.8 ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม
การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพรักษ์มีความเชื่อมโยงของ
ยุทธศาสตร์ในภาพรวม ดังนี้

3. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

3.1 การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในการวิเคราะห์ศักยภาพและโอกาสการพัฒนาเป็นการนำหลักเทคนิค Swot Analysis มาใช้ในการพัฒนาข้อมูลเพื่อนำไปสู่การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำเทคนิคดังกล่าวมาวิเคราะห์สถานะแวดล้อมภายในตำบลเทพรักษา ได้แก่ โอกาส (O- Opportunity) และข้อจำกัด (T- threats) การวิเคราะห์โดยใช้เทคนิค Swot Analysis ทำให้สามารถตระหนักถึง จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค เพื่อเป็นการประเมินศักยภาพ และกำหนดทิศทางเป้าหมายในอนาคตได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ ดังนี้

3.2 การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

วิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสภาพการพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสพัฒนาในอนาคตขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพรักษา

(1) การวิเคราะห์จุดแข็ง (S : Strength) เป็นการพิจารณาปัจจัยภายใน อบท. โดยการประเมินข้อได้เปรียบหรือจุดเด่นของทรัพยากรทางการบริหารการพัฒนา อบท. ที่คาดว่าจะสนับสนุนให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จ เช่น โครงสร้างทางการบริหารงาน บุคลากร เครื่องมือ/อุปกรณ์อื่น ๆ จากการวิเคราะห์พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเทพรักษา มีจุดแข็ง ดังนี้

จุดแข็ง

1. เป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิที่ปลอดภัยจากสารเคมีและสารพิษที่มีคุณภาพ
2. มีการเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพ
3. มีการสืบทอดภูมิปัญญาด้านต่าง ๆ เช่น ผ้าไหม, ทอเสื่อกก, หัตถกรรมจากรากไม้
3. มีการสืบทอดภูมิปัญญาทุกหมู่บ้าน เช่น เงินกองทุนหมู่บ้าน, เงินกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
4. มีการรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมส่วนร่วมในหมู่บ้าน เช่น กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต, กลุ่มอาชีพ , ศูนย์สาธิตการตลาด , ร้านค้าชุมชน
5. มีพื้นที่เหมาะสำหรับการทำเกษตร เช่น ปลูกข้าว ปลูกยางพารา และมันสำปะหลัง
6. มีโครงการตามพระราชดำริตั้งอยู่ในพื้นที่
7. มีส่วนราชการตั้งอยู่ในพื้นที่หลายภาคส่วน ได้แก่ โรงเรียน โรงพยาบาล สถานีตำรวจ
8. มีการบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่

การวิเคราะห์จุดอ่อน(W : Weakness)เป็นการพิจารณาปัจจัยภายใน อบท. โดยการประเมินข้อเสียเปรียบหรือจุดด้อยของทรัพยากรทางการบริหารงาน บุคลากร เครื่องมือ/อุปกรณ์ จากการวิเคราะห์จุดอ่อนพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลเทพรักษา มีจุดอ่อนดังนี้

จุดอ่อน

1. ราคาผลผลิตทางการเกษตรไม่แน่นอน ไม่สามารถกำหนดราคาผลผลิตของตนเองได้
2. จำนวนผลผลิตไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับ ดิน ฟ้า อากาศ
3. ยังขาดตลาดรองรับผลผลิตของกลุ่มอาชีพและผลิตภัณฑ์ชุมชน
4. ประชาชนมีรายได้น้อยต่อคนต่ำปีต่ำ
5. ขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง ฝนทิ้งช่วง
6. ประชาชนขาดวินัยนากรใช้เงินทำให้เกิดปัญหาหนี้สิน
7. ประชาชนยังติดในอบายมุข เช่น บุหรี่ สุรา การเสี่ยงโชค

8. การอพยพแรงงานเพิ่มขึ้น ขาดวัยแรงงานในการพัฒนาท้องถิ่น
9. เกษตรกรมีปัญหาด้านสุขภาพ เนื่องจากใช้สารเคมีและปุ๋ยเคมีเป็นจำนวนมาก
10. ขาดอาชีพเสริมหลังฤดูทำนา
11. ประชาชนขาดโอกาสได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องนวัตกรรมใหม่

การวิเคราะห์โอกาส (O : Opportunity)เป็นการพิจารณาปัจจัยภายนอก อปท. โดยการประเมินโอกาสหรือเงื่อนไขที่คาดว่าจะเอื้ออำนวยต่อการบริหารการพัฒนา อปท. ให้บรรลุผลสำเร็จ เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง ด้านเทคโนโลยี ด้านอื่นๆ จากการวิเคราะห์โอกาส พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลเทพรักษามีโอกาสหรือเงื่อนไขที่คาดว่าจะเอื้ออำนวยต่อการบริหาร ดังนี้

โอกาส

1. เป็นที่ตั้งของโครงการตามพระราชดำริทำให้หน่วยงานต่าง ๆ ให้ความสำคัญในการพัฒนา
2. นโยบายของจังหวัดที่มุ่งเน้นและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเกษตรอินทรีย์
3. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสื่อสารทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสารที่สะดวกรวดเร็ว
4. การค้าบริเวณชายแดนมีความตื่นตัวมากขึ้น
5. การมีหลักประกันสุขภาพสำหรับประชาชน

(1) การวิเคราะห์ข้อจำกัด (T : Threat) เป็นการพิจารณาปัจจัยภายนอก อปท. โดยการประเมินภาวะคุกคามหรือเงื่อนไขที่เป็นข้อจำกัดต่อการบริหารการพัฒนา อปท. ให้บรรลุผลสำเร็จ เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง ด้านเทคโนโลยี ด้านอื่น ๆ จากการวิเคราะห์พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลเทพรักษา มีข้อจำกัด ดังนี้

อุปสรรค

1. มีพื้นที่ติดต่อกับชายแดนอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคง
2. ค่านิยมและวัฒนธรรมจากต่างประเทศที่ก่อให้เกิดความฟุ่มเฟือย
3. ต้นทุนการผลิตสูง
4. มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด
5. การเมืองขาดเสถียรภาพ
6. สินค้าอุปโภค บริโภคมีราคาสูง
7. โรคระบาดในพื้นที่

หลักและแนวคิดในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเทพรักษา

ตำบลน่าอยู่และสังคมคุณภาพ เป็นกระบวนการพัฒนาที่เป็นองค์รวมหรือบูรณาการโดยยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา เพราะคนเท่านั้นที่จะเป็นผู้รับประโยชน์ และผลกระทบจากการพัฒนา โดยตรงอาศัยความเข้มแข็งของชุมชนเป็นรากฐานมุ่งให้เกิดความสงบร่มเย็นปลอดภัย มีระเบียบวินัยมีจิตสำนึกสาธารณะ ประชาชนมีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ มีระบบการบริหารจัดการที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นวิถีชีวิตมีความสุขและต้องอาศัยพลังจากประชาชนทุกคนซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของชุมชน โดยเน้นการทำเกษตรอินทรีย์ และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แก่เกษตรกร

องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของการเป็นชุมชนน่าอยู่ คือ การสร้างความร่วมมือซึ่งกันและกันของคนในชุมชน ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมกันแก้ไขปัญหา ซึ่งจะนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชน การวางแผนของชุมชนซึ่งจะนำไปสู่ทิศทางการพัฒนานั้น จะต้องมีการวางแผนจากสภาพปัญหาของท้องถิ่นความต้องการของคนในชุมชนซึ่งไม่ทำลายภูมิปัญญาท้องถิ่น สิ่งแวดล้อม พัฒนาอย่างเป็นระบบและมุ่งให้เกิดการบูรณาการ

ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา

ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่สำคัญต่อการพัฒนาที่สำคัญ คือ ระบบข้อมูลข่าวสาร การรับรู้ ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งเทคโนโลยีต่างๆ ที่เข้าสู่ชุมชนและสิ่งที่ประชาชนนำเข้าสู่ชุมชน โดยไม่รู้ตัวความรู้ความสามารถของคนในชุมชนในการที่จะวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ ล้วนมีผลต่อการพัฒนาทั้งสิ้น

ศักยภาพที่เด่นชัดของประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพรักษา ซึ่งเป็นทุนทางสังคม หากได้รับการสนับสนุนจะทำให้เกิดความร่วมมือ ได้แก่ ความมีจิตใจโอบอ้อมอารี การมีความเชื่อมโยงเครือญาติ การมีนิสัยรักสนุกตามประเพณีดั้งเดิมของชุมชนปัจจัยเหล่านี้ทำให้เกิดการพัฒนาของท้องถิ่นไปในทิศทางที่ดี เกิดความร่วมมือกันเป็นอย่างดี

นโยบายการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเทพรักษา เกิดจากแนวคิดในการบริการประชาชน เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาอย่างเป็นระบบและเป็นธรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนชาวตำบลเทพรักษา